November 9, 1938

(G1;A) S: Paul Keres E: De Groot T = 6 minutes

First let's have a look at the position. Well, it is quite a position! Who is actually better off? Difficult.

Let's first have a look at what can be taken; are there any immediate attacks?

1.B-R6 and 2.NxBP -- not sufficient.

1.NxB maybe? He must take back with the Pawn; with the Rook costs a Pawn, and with the Queen will not be possible either -- indeed -- so 1.NxB, PxN; 2.BxN/5, BPxB; 3.Q-B3. Pfui! That seems to win a piece. (Pause)

The Pawn at QN2 is attacked.

Immediately

1.BxN/5 maybe? Nothing special. Let's calculate it though: 1...BxB; 2.BxN and 3.N-Q7 -- possibly even 3.NxB first. 1...NxB costs a piece. 1...PxB; 2.Q-B3 maybe? Let's check 2.Q-B3. What should Black do? 2...K-N2; then, for instance, 3.N-N4 -- will probably win.

Well, White will win by

1.BxN/5.

Paul Keres – záznam uvažování

De Grootův experiment, pozice A | 9. listopadu 1938 | 6 minut | G1; A

Nejprve se podívejme na pozici. Nu, to je ale postavení! Kdo vlastně stojí lépe? Těžko říci.

Podívejme se nejprve, co je možné brát. Jsou tu nějaké bezprostřední hrozby?

1.Sh6 a 2.Jxf7 – to nestačí.

Možná 1.Jxc6? Černý musí dobrat pěšcem. Dobírání věží stojí pěšce a dámou také není možné. Skutečně – tedy 1.Jxc6 bxc6 2.Sxd5 cxd5 3.Df3. Pche! To zřejmě vyhrává figuru. (Přestávka.)

Pěšec na b2 je napaden.

A co hned 1.Sxd5? Nic zvláštního. Přesto to propočítejme:

1...Sxd5 2.Sxf6 a 3.Jd7 – možná dokonce nejprve 3.Jxd5. Po 1...Jxd5 ztrácí černý figuru. A po 1...exd5 snad 2.Df3? Prověřme 2.Df3. Co má černý dělat? 2...Kg7; potom například 3.Jg4 zřejmě vyhrává.

Nuže, bílý vyhraje po

1.Sxd5.

Pramen: anglický archivní strojopis experimentu Adriaana de Groota, strana 1 dodaného dokumentu.